

Københavns Universitet

Revisionsprotokollat af 28. marts 2022

Årsrapport 2021

Indholdsfortegnelse

1. Konklusion på vores revision

- 1.1 Ledelsens påtegninger
- 1.2 Ledelsesberetning, målrapportering og anden compliance

2. Betydelige risici og fokusområder ved revisionen

- 2.1 Nærmere oplysninger om betydelige revisionsrisici
- 2.2 Nærmere oplysninger om fokusområder
- 2.3 Bygningsdrift og voldgiftssager
- 2.4 Besvigelsesrisiko

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte)

4. Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

- 4.1 Mål- og resultatstyring (inkl. strategisk rammekontrakt)
- 4.2 Løn- og ansættelsesforhold
- 4.3 Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)
- 4.4 Styring af offentlig indkøb

5. Andre rådgivningsydelser

6. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater

7. Redegørelse for den udførte revision af udvalgte områder

- 7.1 Regnskabsaflæggelsesproces
- 7.2 Delregnskaber
- 7.3 Immaterielle og materielle anlægsaktiver
- 7.4 Indtægter
- 7.5 Gager og lønninger

Bilag 1 - Samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte

Bilag 2 - Plan for forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

8. Underskriftsside

Symbolforklaring

- Risiko, der har væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten og kræver ledelsens bevågenhed
- Ingen væsentlige kommentarer, men med anbefalinger eller observationer, der har ledelsens bevågenhed, for at imødegå risici eller områder/oplysninger, som bør have bestyrelsens opmærksomhed
- Ingen væsentlige eller kritiske kommentarer

1. Konklusion på vores revision

Vi afgiver en revisorerklæring uden forbehold, fremhævelser eller andre rapporteringsforpligtelser

Vi har afsluttet vores revision af årsrapporten for KU for 2021, som ledelsen har udarbejdet, og afgivet en revisorerklæring uden forbehold eller fremhævelser af forhold i regnskabet eller ved revisionen.

Vi har forespurgt ledelsen om eventuelle begivenheder indtruffet efter balancedagen samt gennemlæst materiale vedrørende seneste interne rapportering pr. 28. februar 2022. Dette har ikke givet anledning til bemærkninger.

I henhold til IESBA's retningslinjer for revisors etiske adfærd og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, kan vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Vi betragter med vores påtegning revisionen af årsrapporten for 2021 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog ifm. notater og beretninger bede om uddybende forklaringer og ligeledes påbegynde yderligere undersøgelser vedrørende tidligere regnskabsår. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er omfattet af påtegningen, bliver vurderet på ny.

Konklusion på finansiel revision

Årsrapporten udviser følgende:

mio.kr.	2021	2020
Resultat	327	229
Aktiver	8.762	8.537
Egenkapital	3.073	2.713
<i>Heraf teknisk egenkapital</i>	<i>1.004</i>	<i>971</i>
<i>Heraf fleksibel egenkapital</i>	<i>2.069</i>	<i>1.742</i>

Hvis bestyrelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsrapporten med en revisorerklæring uden forbehold eller fremhævelser af forhold i regnskabet eller ved revisionen.

Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen, hoved- og nøgletal og afrapportering på strategisk rammekontrakt (herefter benævnt ledelsesberetningen) for at påse, om informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsrapporten og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendte med ifm. vores revision, samt at den er udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler.

Vi har ikke fundet fejlinformation i ledelsesberetningen, og vi bekræfter dette i vores udtalelse herom.

Økonomisk udvikling og going concern

Årets resultat er 439 mio.kr. højere end oprindeligt budgetteret. KU har flere år i træk haft væsentlige afvigelser mellem budgetterede og realiserede resultater. 2021-resultatet har været præget af budgetafvigelser grundet COVID-19, øgede uddannelsesindtægter og tillægsbevillinger samt usikkerheder på bygningsområdet der har vanskeliggjort budgetteringen. En del af afvigelserne skyldes forhold, der helt eller delvist er uden for KU's kontrol.

KU vil i 2022 yderligere skærpe analyserne af, hvor afvigelserne fra budgetforudsætningerne opstår, og øge fokus på, hvordan aktivitetsstyringen kan gøres mere målrettet og dermed reducere budgetafvigelserne. Vi er enige i dette fokus og anbefaler, at dette arbejde kombineres med målsætninger for prognosesikkerhed på fakultets eller institutniveau, henset til KU's allerede planlagte aktiviteter samt fremtidige behov for opsparing og investeringer.

Vi har ifm. revisionen ikke konstateret forhold, som indikerer, at der i 2021 og perioden frem til regnskabets aflæggelse er truffet dispositioner, der bringer universitetets videreførelse i fare.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Revisionen har haft særligt fokus på aktivitets- og ressourcestyring, mål- og resultatstyring, styring af offentlige indkøb, løn og ansættelsesmæssige dispositioner samt indtægtsdækket virksomhed. Vi har afgivet udtalelse om, at den foretagne revision, ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko, ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger. Det skal dog bemærkes, at KU fem år i træk har haft væsentlige positive budgetafvigelser.

Vi har, i henhold til definitionerne i SOR, med høj grad af sikkerhed konkluderet, at dispositioner inden for de undersøgte områder er i overensstemmelse med relevante bestemmelser i bevillinger, love og forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Høj grad af sikkerhed giver en høj sikkerhed, men ikke en absolut sikkerhed for, at reglerne er overholdt.

Indledning og opsummering (side 1 af 2)

Vi har afsluttet revisionen af årsrapporten for KU for 2021 og opsummeret vores observationer i dette revisionsprotokollat

Kvalitet i revisionen er vores førsteprioritet. Vi planlægger og udfører vores revision for at sikre, at vi har fokus på de mest væsentlige og risikofyldte forretningsområder og administrative funktioner, der har betydning for årsrapporten.

I den finansielle revision af årsrapporten har vi vurderet væsentlighedsniveauet til 140 mio.kr. Vi vil rapportere alle identificerede fejl, der enkeltvis eller sammenlagt ligger over 7 mio.kr.

Revisionsomfanget for 2021 er fastsat ud fra de forventede indtægter, omkostninger og forventet balancesum for 2021. Omfanget er revurderet på baggrund af årets realiserede resultater, uden at det har givet anledning til væsentlige ændringer.

Deloitte har ved opstarten af revisionen udarbejdet en revisionsstrategi, og vi har ikke identificeret observationer, som har medført ændringer heri.

Vi fremlægger vores årsafslutningsprotokollat for 2021-revisionen for bestyrelsen. Vi gør opmærksom på følgende hovedbudskaber i protokollatet:

Årets resultat

Resultatet for 2021 udgør et overskud på 327 mio.kr. og er 439 mio.kr. højere end det oprindelige budget for 2021. Dette skyldes større uddannelsesindtægter pga. større studieaktivitet end forventet samt en række tillægsbevillinger, ligesom det har vist sig vanskeligt at realisere det budgetterede øgede aktivitetsniveau fra B20 til B21. KU's omkostninger er i 2021 endvidere præget af COVID-19 pga. nedlukningen i året 2021 ca. og den medfølgende begrænsning af aktivitetsniveauet, hvilket giver sig udslag i et mindre forbrug 50 mio. kr. samt udskudt overtagelse af Niels Bohr-bygningen ca. 95 mio.kr. Årets resultat er desuden påvirket af poster af engangskaraktter, herunder øget refusion af energiafgifter 31,4 mio.kr og finansielle indtægter 50 mio.kr. som helt eller delvist har været uden for KU's kontrol.

KU har flere år i træk haft væsentlige forskelle mellem budgetterede og realiserede resultater. Prognoserne i årets løb er dog blevet mere præcise end i de tidligere år. KU skærper løbende analyserne af, hvor afvigelserne fra budgetforudsætningerne opstår, og hvordan aktivitetsstyringen kan gøres tættere og dermed reducere budget-afvigelserne. Vi er enige i dette fokus og anbefaler, at dette arbejde kombineres med KU's målsætninger for prognosesikkerhed på fakultets og institutniveau, for at sikre at det planlagte aktivitetsniveau nås som budgetteret.

Forventninger til 2022

KU budgetterer med et underskud på 276,4 mio. kr. I forhold dette budget er forudsat at takst 1 forhøjelsen til de humanistiske uddannelser videreføres. Det budgetterede underskud i 2022 og årene frem er bl.a. udtryk for de stigende omkostninger på bygningsområdet samt strategiske investeringer.

Med den politiske aftale af 22. januar 2022 "En ny reformpakke for dansk økonomi" er det besluttet at videreføre takst-1-forhøjelsen i 2022. Denne forhøjelse vil betyde fastholdelse af takster til primært humanistiske uddannelser på ca. 70 mio.kr. årligt.

Revision af processer og interne kontroller

Som et centralt element i revisionen har vi gennemgået KU's generelle it-kontroller og interne kontroller.

KU's kontrolmiljø og regnskabsprocesser samt generelle it-kontroller har ikke givet anledning til bemærkninger. Det er vores vurdering, at KU's forretningsgange, interne kontroller og generelle it-kontroller medvirker til at sikre et forsvarligt grundlag for udarbejdelsen af årsrapporten og den løbende controlling.

For uddybende bemærkninger henvises til afsnit 7.1

Igangværende voldgiftssager

KU anlagde i 2018 interne statslige voldgiftssager mod Bygningsstyrelsen (BYGST). Formålet var at få en juridisk vurdering af KU's lejevilkår og en ansvarsplacering i en række problematiske byggesager, hvor der har været væsentlige forsinkelser og fordyrelser.

I 2020 blev voldgiftssagen på Pharma Science Building afgjort og i januar 2022 afsluttedes voldgiftssagen om det generelle huslejeniveau, uden at KU har fået medhold. Udfaldet af de afgjorte voldgiftssager med BYGST betyder, at KU ikke får refunderet husleje vedrørende tidligere år, og at KU kan pålægges højere huslejeopkrævninger end oprindeligt budgetteret. Dette betyder, at der fortsat er usikkerhed ift. KU's fremtidige huslejeniveau.

KU's ledelse er ved at vurdere, hvilken betydning de højere huslejer har for KU's samlede økonomi og prioriteringer, herunder evt. tilskudsmæssige samt forsknings- og uddannelsesmæssige konsekvenser. Politisk er der, som det fremgår af ledelsesberetningen til årsrapporten, indikationer på, at KU kompenseres for dele af den stigning i huslejen på Niels Bohr-bygningen, der skyldes budgetoverskridelsen ifm. byggeprojektet.

Indledning og opsummering (side 2 af 2)

Vi har afsluttet revisionen af årsrapporten for KU for 2021 og opsummeret vores observationer i dette revisionsprotokollat

Eksternt finansierede projekter

Vi har konstateret, at der er afvigelser mellem budget/prognose og faktisk omsætning, hvilket bl.a. skyldes afvigelser i de eksternt finansierede aktiviteter. De eksternt finansierede projekter har regnskabsmæssigt været påvirket af COVID-19 med lavere omsætning i 2021 end budgetteret, som følge af udskydelse af forskningsaktiviteter pga. nedlukning.

Endvidere stilles der løbende skærpede krav til dokumentationen og overholdelse af regler på området, hvilket har og fortsat vil have KU's fokus.

HR og løn

Det er vores vurdering, at KU har etableret forretningsgange, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer (praksis). Herunder fastsættelse og udbetaling af engangsvederlag, hvor der anvendes faste blanketter, der dokumenterer specificering af præstationerne, samt faste godkendelsesprocedurer.

Der er dog ved implementering af KU's HR-system (KUPA) opstået udfordringer med at implementere systemet, herunder datamigreringen fra tidligere system. KU har siden den løbende revision løst rapporteringsmulighederne, men der skal fortsat være fokus på konfigurationen og dermed datakvaliteten vedr. feriepengehensættelser. Det forventes først, at KU er helt i mål med implementeringen/konfigurering i slutningen af 2022.

Vi har vurderet de økonomiske og juridiske kritiske risici i forbindelse hermed, og har ikke konstateret andre forhold end usikkerhederne ved feriepengeopgørelsen.

For uddybende bemærkninger henvises til afsnit 7.5

SOR (standarderne for offentlig revision)

Som led i vores revision har vi udført juridisk-kritisk revision i henhold til SOR 6 og forvaltningsrevision i henhold til SOR 7. Revisionen er foretaget efter de nye standarder. Standarderne er opdateret med virkning fra 2021.

Rotationen af SOR-plantemaer for 2021-revisionen er følgende:

Juridisk-kritisk revision – plantemaer:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Indtægtsdækket virksomhed
- Styring af offentlige indkøb.

Forvaltningsrevision – plantemaer:

- Aktivitets- og ressourcestyring
- Mål- og resultatstyring.

Vi har i henhold til definitionerne i SOR med høj grad af sikkerhed konkluderet, at dispositioner inden for de undersøgte plantemaer er i overensstemmelse med relevante bestemmelser i bevillinger, love og forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Høj grad af sikkerhed giver en høj sikkerhed, men ikke en absolut sikkerhed for, at reglerne er overholdt.

Andre forhold

Fælles kontoplan og regnskabsparadigme

KU har ifm. overgangen til fælles kontoplan i 2021 samt implementering af ny årsrapportskabelon for 2021 modtaget to dispensationer fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS). KU begrundede anmodningen om dispensation med det sene tidspunkt for udmelding af den endelige årsrapportskabelon og den forøgede risiko for fejl som følge af det ekstra behov for ressourcer og manuelle processer.

KU har modtaget en betinget dispensation fra brugen af årsrapportskabelonen for 2021. Betingelserne for dispensationen er dog ikke endeligt aftalt med styrelsen. KU har herudover modtaget en delvis dispensation vedr. anvendelse af den fælles kontoplan for 2021. Det er ved revisionen lagt til grund, at KU, med få tilpasninger, har anvendt regnskabsmodellen fra 2020, og at UFS er orienteret om dette vilkår.

For uddybende beskrivelse af dispensationerne henvises der til årsrapportens regnskabspraksis.

1.1 Ledelsens påtegninger

Oversigt over og bemærkninger til ledelsens påtegninger

Vi har ifm. vores revision udført revisionshandlinger i overens-stemmelse med gældende love og revisionsstandarder vedrørende ledelsens påtegninger på årsrapporten, ledelsens regnskaberklæring og besvigelser.

Vi gør opmærksom på, at vi ikke under vores revision har identificeret fejl i årsregnskabet som følge af besvigelser/regnskabsmanipulation eller misbrug af universitetets aktiver.

Ledelsespåtegning

Ledelsen skal i henhold til lovgivningen afgive en påtegning på årsrapporten, hvori det bekræftes, at:

- årsrapporten er blevet godkendt.
- Årsrapporten i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler, herunder at målopstillingen og afrapportering på strategisk rammekontrakt er fyldestgørende.
- årsrapporten indeholder en ledelsesberetning og afrapportering på strategisk rammekontrakt, som indeholder en retvisende redegørelse om de relevante forhold, og at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med love og andre forskrifter mv.
- der er etableret forretningsgange, som sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er omfattet af årsrapporten.

Rektoratets regnskaberklæring

Som led i revisionen har rektoratet afgivet en regnskaberklæring over for os vedrørende årsrapporten for 2021. Rektoratet har bl.a. bekræftet, at:

- statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, og at tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler.
- KU's forvaltning vurderes at være tilrettelagt i overensstemmelse med principperne for god offentlig økonomistyring og sikrer, at KU er sparsommelig, produktiv og effektiv.
- KU efter ledelsens opfattelse har overholdt lovgivningen, og at forvaltningen har været økonomisk hensigtsmæssig.

Endvidere har rektoratet erklæret, at fejl, der er konstateret under revisionen, er rettet i årsrapporten eller optaget på fejlliste og ikke rettet, da disse er fundet uvæsentlige.

Forespørgsler om besvigelser

Det er ved lov pålagt os at indhente udtalelser fra den daglige og øverste ledelse om eventuelle konstaterede eller formodede besvigelser eller fejl-informationer.

Rektoratet og bestyrelsen har over for os oplyst, at de ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, ligesom der ikke vurderes at være særlig risiko for væsentlige fejl i KU's årsrapport som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af universitetets aktiver.

Vi vil drøfte risikoen for besvigelser med bestyrelsen på mødet den 28. marts 2022.

1.2 Ledelsesberetning, målrapportering og anden compliance

Generelt høj kvalitet i ledelsesberetning, målrapportering og overholdelse af gældende lovgivning

Vi har til brug for bestyrelsens overvejelse medtaget specifikke informationer om ledelsesberetningen, målrapporteringen og anden compliance.

Vores revision har ikke omfattet ledelsesberetningen i årsrapporten.

Rigsrevisionens § 9-aftale om interne revisioner ved universiteterne kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, om informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsrapporten og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med ifm. vores revision. Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som i henhold til statens regnskabsregler skal indgå i ledelsesberetningen. Vi har desuden, som led i forvaltningsrevisionen, foretaget gennemgang af resultatmålsrapporteringen.

Vi har kontrolleret, at ledelsen overholder alle pligter i henhold til lovgivningen i relation til statens regnskabsregler.

Vi har kontrolleret, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med relevante vejledninger.

Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler

Vi har foretaget kontrol af, at bestyrelsen overholder de pligter, som den i henhold til lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv.

Endvidere har vi påset, at KU på alle væsentlige områder overholder statens regnskabsregler.

Indtægtsdækket virksomhed

Akkumuleret resultat er oplyst korrekt i årsrapporten og er positivt. Nærmere beskrivelse af den udførte revision fremgår senere i rapporteringen.

Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold

Vi har foretaget kontrol af, at KU har foretaget de påkrævede rapporteringer til de respektive myndigheder, og at årsrapporter og revisionsprotokoller er underskrevet af bestyrelse og direktion.

Bæredygtighed

KU er fast besluttet på at bidrage til Danmarks 70%'s reduktionsmål i 2030. KU har siden 2008 reduceret universitetets CO₂-emissioner med mere end 70% pr. årsværk fra energi og transport. KU's bestyrelse vedtog ultimo 2020 "Viden og Ansvar – Bæredygtig institution 2030", som fastlægger ambitiøse mål for universitetets egen bæredygtige omstilling. Reduktionen af klimaftrykket og øget miljømæssig bæredygtighed skal sammentænkes med alle væsentlige, relevante strategier og indsatser på KU.

Forskningsinfrastruktur

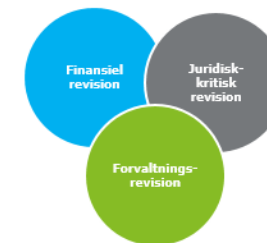
KU har opgjort deres forskningsinfrastruktur og vurderet, at forskningsinfrastrukturen er accessorisk. Vi har ikke konstateret forhold, der indikerer, at KU har ageret i strid med EU's regler om statsstøtte.

Strategisk rammekontrakt

KU har afrapporteret om status på de 8 aftalte strategiske mål og har redegjort for status på initiativer. Vi har ingen bemærkninger hertil.

2. Betydelige risici og fokusområder ved revisionen

Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Saldobalance-post(er)	2021	2020	Bemærkninger fra den udførte revision
Ledelsens tilsidesættelse af kontroller (formodet betydelig risiko) (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er en formodet betydelig risiko for, at ledelsen tilsidesætter det interne kontrolmiljø med henblik på at begå besvigelser. 	Tværgående			Vi har ikke ifm. den udførte revision konstateret, at kontroller er tilsidesat.
Indtægter og tilgodehavende fra tilskudsfinansierede aktiviteter indregnes med for højt beløb (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er afholdt omkostninger på projekterne, som ikke er tilskudsberettigede. 	Eksternt finansierede projekter			Vi har gennemgået forretningsgange, kontroller, projekterklæringer, foretaget stikprøver mv., hvilket har givet anledning til en fortsat uændret symbolfarve, da der i 2021 har været bemærkninger til 21 projekterklæringer ud af 37. Vi henviser til afsnit 2.2 samt afsnit 6 for uddybende beskrivelser.
Omkostninger er i forkert regnskabsperiode (F) Bevillingskontrol (JK)	<ul style="list-style-type: none"> Omkostninger indregnes ikke på det reelle afholdelsestidspunkt. 	Omkostninger			Vi har konstateret, at KU har tilrettelagt kontroller, der omfatter controlling, herunder omkostningsanalyser, samt kontrol af indregning og omkostningsgodkendelse. Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.
Oprævede huslejer fra Bygningsstyrelsen er fejlbehæftede (F), eller afviger fra KUs forventninger ved aftaleindgåelse.	<ul style="list-style-type: none"> Gælden er indregnet med for høj eller for lav værdi. 	Leverandør af varer og tjenesteydelser			Udfaldet af de to afklarede voldgiftssager med BYGST betyder, at KU kan pålægges højere huslejeopkrævninger end oprindeligt budgetteret. Der er derved fortsat usikkerhed ift. KU's fremtidige huslejeniveau. De igangværende sager pr. 31. december 2021 er indregnet som skyldige beløb. Se nærmere omtale i pkt. 2.3. Vi har markeret forholdet med gul, da udfaldet af huslejebetalingerne vil kunne have stor indflydelse på KU's samlede økonomi og derfor har, og fortsat bør have høj fokus.

2.1 Nærmere oplysninger om betydelige revisionsrisici

Ledelsens tilsidesættelse af kontroller (formodet betydelig risiko) – ingen observationer

Risiko

Ledelsens tilsidesættelse af kontroller udgør ifølge ISA 240 altid en betydelig risiko. I dette afsnit beskriver vi de specifikke områder, der medfører risiko for tilsidesættelse.

Vi har pligt til at udføre revisionshandlinger for at identificere eventuelle tilfælde af ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vi beskriver i dette afsnit de handlinger og de områder, vi har haft fokus på.

Observationer

Vi har ingen observationer vedrørende ledelsens tilsidesættelse af kontroller.

Konklusion

Vi har ikke identificeret fejl eller mangler som følge af ledelsens tilsidesættelse af kontroller. Vores udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

En ledelse indtager generelt set en stilling, hvor det er muligt for den at begå besvigelser, fordi den kan manipulere regnskabsmaterialet og udarbejde manipulerede regnskaber ved at tilsidesætte kontroller, der ellers synes at fungere effektivt. Incitamentet kan være til stede, idet ledelsens aflønning består af et variabelt element.

Vi har drøftet dette med medlemmer af ledelsen og andre. Vi har overvejet muligheden for manglende neutralitet i regnskabsmæssige vurderinger og skøn, herunder analyseret væsentlige regnskabsmæssige skøn som fx test af feriepengehensættelse, brugstider på anlægsaktiver, hensættelser i relation til retssager og opgørelse af reetablering af indretning af lejede lokaler ved fraflytning.

Vi har vurderet interne kontroller for årsafslutnings- og rapporteringsprocessen. Vi har derudover testet posterings- og kontroller for væsentlige usædvanlige transaktioner.

Vi har for at imødegå risikoen testet posterings omkring balancedagen og regnskabsafslutningen, idet erfaringen viser, at risikoen for tilsidesættelse er mere sandsynlig i denne periode.

Væsentlige transaktioner uden for KU's formål

Vi har i løbet af året ikke konstateret transaktioner uden for KU's formål.

2.2 Nærmere oplysninger om fokusområder

Vurdering af om KU lever op til tilskudsbetingelser og dermed at tilskudsaktiviteter er korrekt indregnet. Forudbetalte tilskudsaktiviteter bidrager positivt til KU's likviditet.

Risiko

Fejlbehæftet værdiansættelse af tilgodehavende fra igangværende tilskudsaktiviteter som følge af, at grundlaget for opgørelsen af merforbrug og hensættelse til egenfinansiering er fejlbehæftet, samt at registrerede omkostninger ikke er tilskudsberettigede.

Såfremt administrationen af eksterne tilskudsprojekter er utilstrækkelig, er der øget risiko for regelbrud, tilbagebetalingskrav, udeholdelse fra at søge midler i fremtiden og omfattende omdømmetab.

I tillæg til afgivelsen af en række projekterklæringer har vi testet kontrolmiljøet omkring eksterne projekter, stikprøvevis testet manuelle posteringer og omposteringer samt gennemgået hensættelsen til egenfinansiering for 2021.

Observationer

Vi har fortsat bemærkninger på baggrund af vores projekterklæringer, herunder at der i 13,5% af vores afgivne projekterklæringer er konstateret afvigelser (2020: 15%).

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlig fejlinformation i årsrapporten ifm. vores revision, men har observationer og anbefalinger på området vedr. formelle administrative processer. Se også pkt. 6.4.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Eksternt finansierede projekter er en af KU's største indtægtskilder. Indtægter på eksternt finansierede projekter forudsætter, at KU kan dokumentere, at de aftalte aktiviteter er gennemført, og at løn- og driftsomkostninger samt evt. overhead er dokumenteret i henhold til projektets bevillingsbetingelser. Den skønnede hensættelse til egenfinansiering er på niveau med sidste år, og er vurderet korrekt indregnet.

Revisionen har omfattet en kombineret revisionsstrategi, herunder test af processer, kontroller, stikprøve på væsentlige manuelle posteringer og omposteringer, gennemgang af beregnet hensættelse pr. 31. december samt særskilt revision af en række projekteregnskaber.

Revisionen har omfattet en vurdering af, om KU har etableret tilstrækkeligt effektive forretningsgange med henblik på at sikre, at eksternt finansierede projekter forvaltes på forsvarlig vis, samt at regnskabet i al væsentlighed afspejler de underliggende registreringer og transaktioner. Vi har konkluderet, at KU i al væsentlighed har etableret tilstrækkeligt effektive forretningsgange på området ifm. regnskabsaflæggelsen.

Vi har i 2021 afgivet 37 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. For uddybende bemærkninger henvises til side 710.

Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan styrke forretningsgangene gennem øget løbende kvalitetssikring af krævede formalia, herunder den centrale kontrol af projektadministrationen og regnskabs-aflæggelse, med henblik på at effektivisere, øge produktiviteten samt kvaliteten i styringen - fra ansøgning til afslutning. Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgå i dialog med bevillingsgiver på et tidligt tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer.

mio.kr.	2021	2020	Udv.
Eksterne tilskud (indtægter)	3.520	3.288	+232/7,0%
Tilgodehavender fra igangværende tilskudsaktiviteter	758	699	+59/8,4%
Forudbetalte bundne tilskud	3.612	3.367	+245/7,2%
EV nettolikviditet	2.854	2.668	+166/6,1%
% hensættelse til egenfinansiering af bogførte tilgodehavender	1,0%	1,1%	-0,1%
Forudbetalingsprocent (EV nettolikviditet/likvide beholdninger + værdipapirer)	66%	58%	+8,0%
Tilgodehavender hos projektsamarbejdspartnere	368	361	+7/1,9%

I 2021 udgør KU's indtægter fra forskning, finansieret af eksterne bevillingsgivere, 3.520 mio.kr. mod 3.039 mio.kr. i Finanslovsfastsat forskningstilskud, jf. årsrapportens note 1 - svarende til at det finansieret af eksterne bevillingsgivere (3.520 mio. Kr.) overstiger finanslovsfastsat forskningstilskuddet (3.039 mio. Kr.) med 15,8% i 2021, mod 8,3% i 2020.

Nettoforudbetalingen af tilskud svarer til mere end 66% af KU's disponible likviditet 31. december 2021 og har bidraget med ca. 353 mio.kr. til dækning af KU's omkostninger på DR 10 – almindelig virksomhed.

Vi har fastholdt vores anbefalinger til øget fokus på styrkelse af processer der skal sikre at formalia overholdes, hvorfor der fremgår en gul markering.

2.3 Bygningsdrift og voldgiftssager

Det er vores vurdering, at administrationen af bygningsområdet er betryggende og med stor fokus på kontrol af aftaler med BYGST

Risiko

Der er risiko for, at bygningsdrift er fejlbehæftet grundet forkert periodisering, og indregnede skøn vedrørende huslejeopkrævninger kan være fejlbehæftede.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

KU er uenig med Bygningsstyrelsen (BYGST) om opkrævninger på større byggesager. Disse er blevet indregnet i årsrapporten for 2021, men KU har tilkendegivet uenighed, og fremsendte kontraktudkast er ikke godkendt af KU. Vi er enige i den regnskabsmæssige behandling.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlige fejl i relation til bygningsdrift, men der er fortsat skønsmæssig usikkerhed forbundet med udfaldet af voldgiftssagerne. Der er fortsat behov for at have opmærksomhed på området og de igangværende byggesager mod BYGST. Som følge af den væsentlige budgetmæssige effekt anbefales at KU's fokus fastholdes.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Ved revisionen af bygningsdrift har vi kontrolleret følgende forhold:

- Om KU's disponerings- og frigivelsesregler følges
- Om der er procedurer for fastlæggelse af budget, prognoser samt opfølgning på realiserede omkostninger
- Om der er procedurer, som sikrer korrekt periodisering af bygningsdriften.

Status på voldgiftssager fra tidligere år

De igangværende sager pr. 31. december 2021 er indregnet som skyldige beløb. Kontraktudkast fra BYGST er ikke underskrevet. KU anlagde i 2018 interne statslige voldgiftssager mod BYGST. Formålet var at få en juridisk vurdering af KU's lejevilkår og en ansvarsplacering i en række problematiske byggesager, hvor der har været væsentlige forsinkelser og fordyrelser. Udfaldet af den to afklarede voldgiftssager med BYGST betyder, at KU ikke får refunderet husleje vedrørende tidligere år, og at KU kan pålægges højere huslejeopkrævninger end oprindeligt budgetteret. Dette betyder, at der fortsat er usikkerhed om KU's fremtidige huslejeniveau, hvor KU primo 2022 har tabt voldgiftssag nr. to af i alt fire voldgiftssager mod BYGST.

KU's ledelse er ved at vurdere, hvilken betydning de højere huslejer har for KU's samlede økonomi og prioriteringer, herunder evt. tilskudsmæssige samt forsknings- og uddannelsesmæssige konsekvenser.

Huslejeopkrævning fra BYGST

KU har ibrugtaget bygningerne Copenhagen Plant Science Center (CPSC), og Mærsk Tårnet (MT). KU indregner forskellen mellem opkrævet husleje og den husleje, svarende til den indgåede aftale, som en skyldig omkostning. Herefter benævnt hensættelse. Der hensættes ikke til ekstra huslejeomkostninger for MT og CPSC fra 2020, da KU har acontobetalt de fulde fakturaer, som BYGST har fremsendt i 2021 og 2020, dog er der beregnet en renteomkostning på 5 mio.kr. for MT, som er tillagt hensættelsen. For MT og CPSC udestår således primært afklaring af husleje fra tidligere år.

Der hensættes til husleje på NBB med udgangspunkt i den senest kendte anlægssum på byggeriet og den forholdsmæssige andel af byggeriet, som KU har ibrugtaget.

Udviklingerne i hensættelserne fra 2020 til 2021 kan ses jf. figuren på indeværende slide.

Vi har anført en gul markering, grundet de skøn der er på området. Når sagerne er afsluttet bortfalder dette punkt.

Bygning	Ikke afregnet opkrævet husleje pr. 31.12.2021	Ikke afregnet opkrævet husleje pr. 31.12.2020
Niels Bohr bygningen (NBB)	25,7 mio. kr.	12,3 mio. kr.
Copenhagen Plant Science Center (CPSC)	2,8 mio. kr.	2,8 mio. kr.
Mærsk Tårnet (MT)	27,1 mio. kr.	22,0 mio. kr.
Total	55,6 mio. kr.	37,1 mio. kr.

2.4 Besvigelserisiko

Forespørgsler om besvigelserisiko har ikke givet anledning til særskilte revisionsrisici

Vi udfører vores revision med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed, men ikke absolut sikkerhed for, at årsrapporten ikke indeholder væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser (tilsigtet) eller fejl (utiltået).

Ledelsen har orienteret os om, at der ikke er identificeret eller indberettet væsentlige forhold frem til underskrivelsen af årsregnskabet.

Vi har drøftet overvejelserne om besvigelser med Universitetsdirektør og bestyrelsesformand den 16. marts 2022.

Vi vil også drøfte overvejelserne om besvigelser med bestyrelsen på mødet den 28. marts 2022.

Drøftelser med ledelsen om risikoen for besvigelser

Vi har med bestyrelsesformandskabet og den administrative ledelse drøftet risikoen for, at KU's regnskab indeholder væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

Formålet er at opnå en bedre forståelse af ledelsens vurdering af risiciene forbundet med besvigelser samt at opnå kendskab til kontrolforanstaltninger, der er opsat for at imødegå disse risici.

Ledelsen har over for os bekræftet, at den ikke har kendskab til besvigelser i årets løb, ej heller til igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

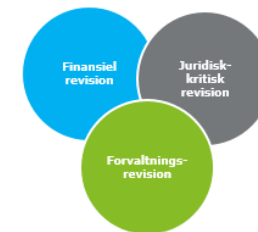
Bestyrelsens kendskab til besvigelser

Bestyrelsen bekræfter ved underskrift af dette protokollat:

- At bestyrelsen er bekendt med sit ansvar for udformning og implementering af interne kontroller til at forebygge og opdage besvigelser og er bekendt med, at universitetet har etableret funktionsadskillelse på alle områder.
- At der efter bestyrelsens vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser (regnskabsmanipulation og misbrug af aktiver), herunder fejl i årsrapporten som følge af besvigelser.
- At bestyrelsen ikke har kendskab til oplysninger om besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, som kan have involveret ledelsen eller medarbejdere, og som kan have væsentlig betydning for årsrapporten.

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte)

Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

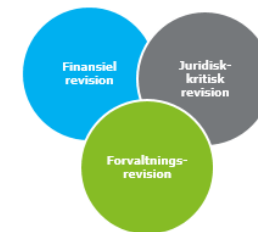

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Saldobalance-post(er)	2021	2020	Bemærkninger fra den udførte revision
Uddannelses- og forskningsaktiviteter indregnes i forkert periode eller med forkert beløb (F)	<ul style="list-style-type: none"> Der er uoverensstemmelse mellem finanslovsstilskud og indregnet tilskud i regnskabet. 	Taxameter-, basisforsknings- og andre statslige tilskud			<p>Vi har konstateret, at indtægter fra uddannelses- og forskningsaktiviteter er indregnet i overensstemmelse med finansloven.</p> <p>Endvidere har vi ifm. revisionen af dette område bl.a. gennemgået den af KU udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset, at såvel bogførte direkte finanslovsbevillgede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.</p> <p>I en politisk aftale er det besluttet at videreføre takst-1-forhøjelsen efter 2022 og fremadrettet. Denne forhøjelse vil betyde en takstforhøjelse til KU for primært humanistiske uddannelser på ca. 70 mio.kr. årligt. Takstforhøjelsen er også modtaget i 2021.</p> <p>Vi har ifm. revisionen foretaget gennemgang af aktivitetsindberetninger. Revisionen har til formål at vurdere fuldstændigheden og nøjagtigheden i indberetningerne. Forretningsgangen vurderes at være betryggende, dog med manuelle processer implementeret heri. Vi henviser ligeledes til afsnit 7.4</p>
Personaleomkostninger udbetales med forkert beløb (F)(JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU udbetaler lønninger, der ikke er i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer. 	Personaleomkostninger			<p>Vi har ifm. vores revision ikke konstateret tilfælde, hvor KU har udbetalt løn, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler m.m. Det er dog konstateret, at der ved implementering af KU's HR-system (KUPA) er opstået udfordringer med at implementere systemet, herunder datamigreringen fra tidligere system. De umiddelbare direkte økonomiske risici for KU ifm. implementeringen af KUPA er opstået som følge af usikre data, registreringsproblemer og manglende rapporteringsmuligheder. Vi har noteret os, at der er iværksat en handlingsplan for at løse udfordringerne i løbet af 2022. På baggrund af vores forespørgsler og undersøgelser er vi ikke blevet bekendt med en væsentlig økonomisk risiko.</p>

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte)

Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

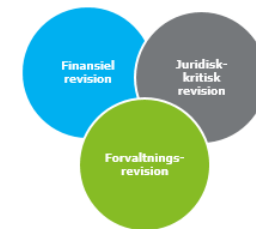

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Saldobalance-post(er)	2021	2020	Bemærkninger fra den udførte revision
Styring af offentlige indkøb (FV)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke følger retningslinjerne for styring af offentlige indkøb. 	Tværgående			<p>Vi er enige i KU's fortsatte fokus på indkøbsområdet, herunder rapportering til ledelsen med anvendelse af indkøbsrapporteringsværktøjet.</p> <p>Der henvises til pkt. 4.4.</p>
<p>Årsrapporten bliver behæftet med fejl ifm. udarbejdelsen (F)(JK)</p> <p>Fælles kontoplan og regnskabsparadigme</p>	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke opstiller årsrapporten iht. gældende lovgivning og vejledninger, herunder UFM-krav til fælles kontoplan og nyt regnskabsparadigme. Herudover at der sker fejl ifm. opstilling eller layout-proces. 	Tværgående			<p>Vi har konstateret, at KU har tilrettelagt forretningsgange og kontroller, der sikrer efterlevelse af UFS' krav til fælles kontoplan og nyt regnskabsparadigme, herunder at årsrapporten er opstillet i henhold til UFS' årsrapportskabelon, med de fravigelser der fremgår af KU's anvendte regnskabspraksis.</p> <p>KU har ifm. overgangen til fælles kontoplan i 2021 samt implementering af ny årsrapportskabelon for 2021 modtaget to dispensationer fra Uddannelses- og Forsknings-styrelsen (UFS). KU begrundede anmodningen om dispensation med det sene tidspunkt for udmelding af den endelige årsrapportskabelon og den forøgede risiko for fejl som følge af det ekstra behov for ressourcer og manuelle processer.</p> <p>KU har modtaget en betinget dispensation fra brugen af årsrapportskabelonen for 2021. Betingelserne for dispensationen er dog ikke endeligt aftalt med styrelsen. KU har herudover modtaget en delvis dispensation vedr. anvendelse af den fælles kontoplan for 2021.</p> <p>Vi anbefaler, at KU lægger en plan for implementering af UFS' krav til årsrapporten, således at disse kan imødekommes fra 2022.</p> <p>Vores revision har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.</p>

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte) - fortsat

Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

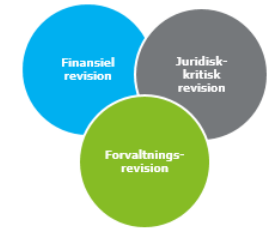

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Saldobalancepost(er)	2021	2020	Bemærkninger fra den udførte revision
Anlæg aktiveres/driftsføres ikke i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis (F)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at anlæg ikke aktiveres, eller at aktive-rede anlæg burde være driftsført. 	Anlægsaktiver			Ingen væsentlige fejl konstateret. Der henvises til pkt. 7.3.
Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring) (FV)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU ikke i tilstrækkeligt omfang sikrer den fornødne økonomi-styring. 	Tværgående			<p>Vi har konstateret, at der er etableret tilstrækkelige forretningsgange og interne kontroller til at sikre, at ledelsen får relevante informationer, samt at ledelse og bestyrelse har passende fokus på at følge økonomistyringen. Vi er samtidig enige i KU's fokus og det igangværende projekt med henblik på at optimere økonomistyringsprocesserne. Prognoserne er delvist blevet mere præcise over tid, men det skyldes centrale ledelsesmæssige korrektioner.</p> <p>Det skal bemærkes, at KU fem år i træk har haft væsentlige positive budgetafvigelser, hvor budgetafvigelsen for indeværende år udgør 439 mio.kr. Budgetafvigelsen skyldes særligt store afvigelser grundet COVID-19, og større uddannelsesindtægter pga. større studieaktivitet end forventet samt en række tillægsbevillinger i år og andre forhold uden for KU's kontrol. KU har planer om at analysere, hvor afvigelserne fra budgetforudsætninger opstår, og hvordan aktivitetsstyringen kan gøres tættere og dermed reducere budgetafvigelserne. Vi er enige i dette fokus og anbefaler, at arbejdet fortsættes.</p>
Mål- og resultatstyring (FV)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at KU's rapportering om mål- og resultatstyring ikke er i overensstemmelse med de faktisk opsatte mål og realiserede resultater. 	Tværgående			<p>KU har udarbejdet statusrapport i henhold til kravene for afrapportering på strategisk rammekontrakt 2018-2021. Statusrapporten behandles på mødet den 28. marts 2022. Hovedkonklusioner fra rapporteringen er indarbejdet i årsrapporten for 2021.</p> <p>De ny strategiske rammekontrakter for perioden 2022-2025 er gældende i kontraktperioden 1. januar 2022 - 31. december 2025. Aftalen forventes formelt godkendt i februar 2022.</p>

3. Andre væsentlige revisionsområder (udvalgte) - fortsat

Risici og en udført revision, der tager afsæt i KU's tilrettelagte processer

(F) Finansielle risici, (JK) Juridisk-kritiske risici og/eller (FV) Forvaltningsmæssige risici

Risiko	Detailrisiko	Saldobalance-post(er)	2021	2020	Bemærkninger fra den udførte revision
Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed) (JK)	<ul style="list-style-type: none"> Der er risiko for, at der er gennemført aktiviteter, som ikke er i overensstemmelse med reglerne for indtægtsdækket virksomhed, herunder at det akkumulerede resultat (egenkapital) er negativt i mere end 3 år. 	Eksterne tilskudsaktiviteter	●	●	KU har beskrevet forretningsgange for gennemførelse af den indtægtsdækkede virksomhed, og aktiviteten har et begrænset omfang ift. de samlede aktiviteter, og de tilrettelagte kontroller afspejler aktivitetens omfang. Akkumuleret resultat er oplyst korrekt i årsrapporten og er positivt. Se nærmere beskrivelse i afsnit 4.3.
Feriepengeforpligtelse (F)	<ul style="list-style-type: none"> Feriepengeforpligtelsen er ikke opgjort korrekt som følge af ændringer i lovgivningen samt forkert skøn over restferiedage. 	Feriepengeforpligtelse	●	●	<p>KU har beregnet feriepengeforpligtelsen i overensstemmelse med Økonomistyrelsens udmelding om fremgangsmåde for opgørelse af 2021-forpligtelsen. Vi har foretaget kontrol af restferie, særlige feriedage og godtgørelse samt indefrosset feriepengeforpligtelse. Desuden har vi kontrolleret KU's præsentation af forpligtelsen i årsrapporten.</p> <p>KU's nye personalesystem KUPA er ikke i stand til at levere et validt datagrundlag for beregning af restferie pr. 31. december 2021, som følge af emigrering og registreringsudfordringer. KU har derfor foretaget et skøn over det forventede antal feriedage. KU's skøn er, at der er 16,82 feriedage skyldige pr. 31. december 2021, inkl. særlige feriefridage. Dette svarer til 2020.</p> <p>Vi har vurderet de skøn, som indgår i beregningen, og kan tilslutte os KU's indregning af feriepengeforpligtelsen pr. 31. december 2021.</p> <p>Vi anbefaler KU at have fokus på at kvalitetssikre data, der anvendes ved opgørelsen, når KUPA-systemet er fuldt ibrugtaget.</p>

Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision (aktivitets- og ressourcestyring er medtaget i revisionsprotokollat af 7. december 2021)

Juridisk-kritisk revision (SOR 6)

Forvaltningsrevision (SOR 7)

4.1 Mål- og resultatstyring (inkl. strategisk rammekontrakt)

Der er etableret proces for afrapportering om de aftalte strategiske mål

Risiko

Der er risiko for, at KU's afrapportering på den strategiske rammekontrakt ikke er i overensstemmelse med de faktisk opsatte mål og realiserede resultater. For KU er de væsentligste områder forankret i en strategisk rammekontrakt, der er indgået med styrelsen, og hvor målrealisering har betydning for universitetets grundtilskud.

Vurdering af interne kontroller

Vi har konstateret, at der generelt er passende kontroller vedr. rapportering og opfølgning på opsatte mål, herunder at resultatopfølgningen er forankret i rektoratet og bestyrelsen.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontrol.

Konklusion

Vi har konstateret, at der er etableret målinger, der sikrer, at der rapporteres om de punkter, der fremgår af den strategiske rammekontrakt, at afrapporteringen er sket i henhold til de foretagne målinger, og at der er redegjort for ikke opfyldte målepunkter i rapporteringen. Ledelse og bestyrelse har passende fokus på at følge de i den strategiske rammekontrakt opsatte mål.

Formål

Formålet er at vurdere, om KU har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at KU kan rapportere om de mål, der er aftalt med UFM i den strategiske rammekontrakt, der løber fra 2018 til 2021, samt om der er fastlagt indikatorer og tilrettelagt procedurer, der understøtter udarbejdelse af en passende rapportering.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for afrapportering på strategisk rammekontrakt, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, om:

- der er fastsat indikatorer for de aftalte strategiske mål
- målinger er baseret på passende dokumentation fra interne og eksterne kilder
- rapporteringen af de enkelte målepunkter er sket i henhold til de opsatte målingskriterier
- omtalen af målopfølgningen er sket i overensstemmelse den foreliggende dokumentation.

Observationer

KU har inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformationen er styringsrelevant og baseret på et validt datagrundlag og dermed medvirker til, at ledelsen på relevante niveauer kan træffe beslutninger ifm. målstyringen.

Der er i den strategiske rammekontrakt aftalt strategiske mål. De fastsatte mål er fulgt i hele regnskabsåret 2021. Vi har konstateret, at målrealisering har høj prioritet hos såvel ledelse som bestyrelse.

KU har redegjort for status på målsætningerne i den detaljerede statusredegørelse for 2021, og konklusionerne herfra er medtaget i årsrapporten i henhold til bestyrelsens retningslinjer.

KU har fastsat en række indikatorer, der understøtter de opstillede mål, og har i statusredegørelsen redegjort for den aktuelle målopfølgning og har vurderet behovet for justeringer til handlingsplaner.

KU oplyser i redegørelsen, at 7 ud af 8 mål er opfyldt med et tilfredsstillende resultat. Vi har stikprøvevis foretaget test af den bagvedliggende dokumentation på målopfølgningen, som er beskrevet i ledelsesberetningen i årsrapporten.

Vi har på den baggrund konstateret, at KU har passende fokus på mål- og resultatstyring, herunder pålideligt datagrundlag.

4.2 Løn- og ansættelsesforhold

Etablerede forretningsgange understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende praksis

Risiko

Der er risiko for, at KU udbetaler lønninger, der ikke er i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer.

Vurdering af interne processer

Vi kan konkludere, at KU har etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med de relevante retsnormer, for så vidt angår de processer, som KU har ansvaret for.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontrol. Det er dog konstateret, at der er udfordringer og fejl i data i KU's HR-system, KUPA, som kan resultere i en økonomisk konsekvens i 2022.

Konklusion

Konklusionen på den i 2021 udførte revision er, at KU har procedurer for kontrol af oprettelser af nye medarbejdere samt for kontrol af udbetaling af engangsvederlag, samt at disse er hensigtsmæssige og fungerer betryggende.

Formål

Formålet med den samlede revision er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og ej opdagede regelbrud (dvs. væsentlige fejl) i de udbetalte lønninger, og at KU administrerer området i overensstemmelse med gældende retsnormer, herunder at der er tilrettelagt procedurer, der sikrer, at variable løndelev er godkendte og i overensstemmelse med sædvanlig praksis.

Afgrænsning

KU anvender SLS, og Økonomistyrelsen har ansvaret for, at indrapporterede løndelev er kommet korrekt til udbetaling. Økonomistyrelsen har i ledelseserklæring dateret 12. januar 2022 bekræftet, at Økonomistyrelsen indestår for sikkerheden i systemerne, og at der ikke er forhold af væsentlig betydning for revisionen, hvorfor vores revision afgrænses til en vurdering af indrapportering til SLS og behandling af uddata.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, om KU har:

- etableret forretningsgange, som forebygger, at der udbetales løn, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler
- procedurer for vurdering af, om lønindplacering er sket ud fra passende dokumentation
- udbetalt resultatløv, engangsvederlag og øvrige lønudbetalinger i overensstemmelse med krav hertil.

- sikret, at variable løndelev som overtid, engangsvederlag, resultatløv mv. kontrolleres inden indrapportering til SLS.

Observationer

Det er vores vurdering, at KU har etableret forretningsgange, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retsnormer (praksis), herunder fastsættelse og udbetaling af engangsvederlag, hvor der anvendes faste blanketter, der dokumenterer specificering af præstationerne, samt faste godkendelsesprocedurer.

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontrol. Det er dog konstateret udfordringer og fejl i data i KU's HR-system, KUPA. Den økonomiske risiko er relateret til 2022 for at medarbejdere får udbetalt/overført ferie som ikke er berettiget. I 2022 vil ikke afholdt ferie fra tidligere år blive udbetalt til de enkelte medarbejdere. KU mitigerer ved at fortsætte sit høje fokus på implementeringen og datakvaliteten i KUPA samt manuelle kontroller.

Der henvises herudover til pkt. 7.5 Løn og gager for uddybende gennemgang af området og observationer.

4.3 Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)

Området har begrænset omfang på KU, og det akkumulerede resultat er positivt

Risiko

Der er risiko for, at der er gennemført aktiviteter, som ikke er i overensstemmelse med reglerne for indtægtsdækket virksomhed, herunder at det akkumulerede resultat (egenkapital) er negativt i mere end 4 år.

Vurdering af forretningsgange og interne kontroller

Vi kan konkludere, at KU har etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at prissætningen på indtægtsdækket virksomhed sker i overensstemmelse med reglerne herfor.

Observationer

Ingen observationer konstateret

Konklusion

Konklusionen på den i 2021 udførte revision er, at KU har passende ledelsesmæssig fokus på den indtægtsdækkede virksomhed.

Formål

Formålet med revisionen af den indtægtsdækkede virksomhed er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede fravigelser af retningslinjerne for indtægtsdækket virksomhed. Herunder særligt at det opgjorte resultat af indtægtsdækket virksomhed er i overensstemmelse med foretagne registreringer, og at det akkumulerede resultat ikke er negativt.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for indtægtsdækket virksomhed, herunder at der er processer for rapportering til ledelsen. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Revisionen har bl.a. omfattet en vurdering af, om KU har:

- beskrevne forretningsgange for gennemførelse af og kontrol med indtægtsdækket virksomhed
- et akkumuleret resultat af den indtægtsdækkede virksomhed, der er positivt

- forretningsgange, der fastsætter krav til prissætningen af den gennemførte aktivitet som indtægtsdækket virksomhed
- oplyst om omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed i regnskabet.
- Vi har påset at KU har henført indirekte omkostninger til IDV men standard stats

Observationer

Vi har konstateret, at KU foretager særskilt registrering af indtægtsdækket virksomhed, og at omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed i 2021 alene udgør 107 mio.kr., svarende til 0,9% af den samlede omsætning, hvilket er på samme niveau som i 2020.

Det akkumulerede resultat siden 2007 udgør 191 mio.kr. og er opgjort i henhold til ministeriets krav.

Henset til den indtægtsdækkede virksomheds andel af den samlede omsætning har vi for et enkelt projekt set, at dette er behandlet i overensstemmelse med KU's retningslinjer og forretningsgange.

4.4 Styring af offentlige indkøb

Overordnede principper understøtter en god styring af indkøb

Risiko

Der er risiko for, at KU ikke følger retningslinjerne for styring af offentlige indkøb.

Vurdering af interne kontroller

Vi har konstateret, at der generelt er passende kontroller vedrørende rapportering og opfølgning på opsatte mål, herunder at resultatopfølgningen har stor fokus hos såvel direktion som bestyrelse.

Observationer

Vi har ikke konstateret væsentlige mangler i KU' tilrettelagte kontrol.

Konklusion

Vi har konstateret, at KU har udarbejdet indkøbspolitik og retningslinjer på området.

Formål

Formålet er at vurdere, om KU har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at KU følger retningslinjerne for offentlige indkøb.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller samt rapportering til ledelsesniveau. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Gennemgangen har bl.a. omfattet en vurdering af, om:

- der er udarbejdet indkøbspolitikker, der definerer arten og omfanget af indkøb.
- der i politikker og forretningsgange er en beskrivelse af ansvarsfordelingen ifm. indkøb, herunder hvilke kriterier der ligger til grund for vurdering af fremgangsmåden ved forskellige typer indkøb.

Observationer

Det er vores vurdering, at KU har etableret analyser og forretningsgange, der understøtter det nødvendige overblik og opfølgning ift. styring af offentlige indkøb.

Det skal bemærkes, at KU's indkøbspolitik er senest revideret i 2015, hvorfor det anbefales, at denne revideres løbende.

Vi har fået oplyst at KU vil opdatere politikken i 2022.

Andre forhold

5. Andre rådgivningsydelse

Vi har leveret andre rådgivningsydelser i løbet af året og bekræfter vores uafhængighed pr. dags dato

Vi skal ifm. vores forpligtelser efter de internationale revisionsstandarder redegøre for arten af andre leverede rådgivnings- og erklæringsydelser. Vi tager vores uafhængighed meget alvorligt og anvender et system til godkendelse af opgaver og overvågning af vores uafhængighed ift. den mellem Rigsrevisionen og UFM indgåede § 9-aftale.

Alle anmodninger til Deloitte om løsning af opgaver fra KU skal følge den aftalte godkendelsesproces og vurderes for uafhængighedskonflikter. Opgaverne har herunder været underlagt særskilt uafhængighedsvurdering i henhold til Deloitte's politikker og revisorlovens bestemmelser.

Vi bekræfter, at alle på revisionsteamet er uafhængige af KU.

Ydelser leveret siden vores seneste protokollat

Vi har siden afgivelse af protokollat den 7. december 2021 leveret følgende ydelser til universitetet:

- Regnskabsmæssig assistance, herunder assistance til økonomifunktionen, drøftelser og rådgivning om diverse regnskabsmæssige forhold
- Afgivelse af erklæringer på projektregnskaber, hvor myndigheder kræver særskilt revisionspåtegning
- Afgivelser af erklæringer på indberetning af årselever til Børne- og Undervisningsministeriet
- Assistance vedrørende diverse moms- og skattemæssige forhold
- Regnskabserklæring vedrørende aftalte arbejdshandlinger for opgørelse og udfyldelse af supplerende regnskabsskema til U.S. Department of Education
- Relocation services 2022
- Sparring om og assistance ved opsparingsmodel for SUND.

6. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater

Vi har som led i vores revision fulgt op på revisionsbemærkninger fra den løbende revision, der er omtalt i revisionsprotokollat af 7. december 2021

Observationer fra tidligere

6.4 Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter (2. april 2020, punkt 6.4)

Vi har i 2019 afgivet 46 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 13 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 13 projekter er der i alt 18 fremhævelser eller bemærkninger. For de 8 projekter er fejlene relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.). Derudover er der bemærkninger vedrørende overholdelse af forskellige administrative krav, som er stillet af en bevillingsgiver, der kunne være imødegået ved at have tilrettelagt projektadministrationen, så den imødekommer de stillede krav.

Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan centralisere, digitalisere og automatisere udvalgte projektadministrationsfunktioner med henblik på at effektivisere, øge produktiviteten samt kvaliteten i styringen - fra ansøgning til afslutning. Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgå i dialog med bevillingsgiver på et tidligere tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer. KU har oplyst, at der i den fremtidige budgetmodel og opfølgning også vil være øget fokus på bl.a. indirekte følgeomkostninger, og dermed fremrykket vurdering af de administrative krav.

Status 2021

Vi har i 2021 afgivet 37 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 21 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 21 projekter er der i alt 35 fremhævelser eller bemærkninger. For de 18 projekter er fejlene relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.). Derudover er der bemærkninger vedrørende overholdelse af forskellige administrative krav, som er stillet af en bevillingsgiver, der kunne være imødegået ved at have tilrettelagt projektadministrationen, så den imødekommer de stillede krav. Endvidere er der 5 projekter, hvor der er konstateret ikke-støtteberettigede omkostninger.

Punktet holdes på baggrund ovenstående åbnet.

Udført revision af udvalgte revisionsområder

7. Redegørelse for den udførte revision af udvalgte områder

Til orientering for bestyrelsen, Rigsrevisionen og ministeriet

Øversigt over den udførte revision

Vi har, ifm. den gennemførte revision i årets løb samt ved årsafslutningen, bl.a. gennemgået følgende væsentlige regnskabsområder:

- Regnskabsafslæggelsesprocessen ● (pkt. 7.1)
- Delregnskaber ● (pkt. 7.2)
- Immaterielle og materielle anlægsaktiver ● (pkt. 7.3)
- Finansielle anlægsaktiver ●
- Obligationer og likvide beholdninger ●
- Hensatte forpligtelser og langfristet gæld, inkl. kortfristet del ●
- Leverandører af varer og tjenesteydelser ●
- Indtægter (finanslovsindtægter inkl. forudbetalt tilskud fra staten) ● (pkt. 7.4)
- Gager og lønninger ● (pkt. 7.5)
- Feriepengeforpligtelser ●
- Bygningsdrift ● (pkt. 2.3)
- Øvrig drift ●
- Eksternt finansierede projekter ● (pkt. 2.2)
- Generelle it-kontroller ● (pkt. 7.6)

I det følgende

... har vi til orientering for bestyrelsen, Rigsrevisionen og UFS mere detaljeret redegjort for de udførte revisionsbehandlinger og resultatet heraf for udvalgte områder.

7.1 Regnskabsaflæggelsesproces

Universitetet har hensigtsmæssige processer og interne kontroller til at understøtte regnskabsaflæggelsen, men de kan forbedres yderligere på visse områder

Vi overvejer de processer og interne kontroller, som universitetet har implementeret til sikring af et hensigtsmæssigt regnskabsgrundlag for regnskabet. Vi har kontrolleret, at der foreligger et passende grundlag til at identificere og opgøre de nødvendige klassificeringer mv.

Risici

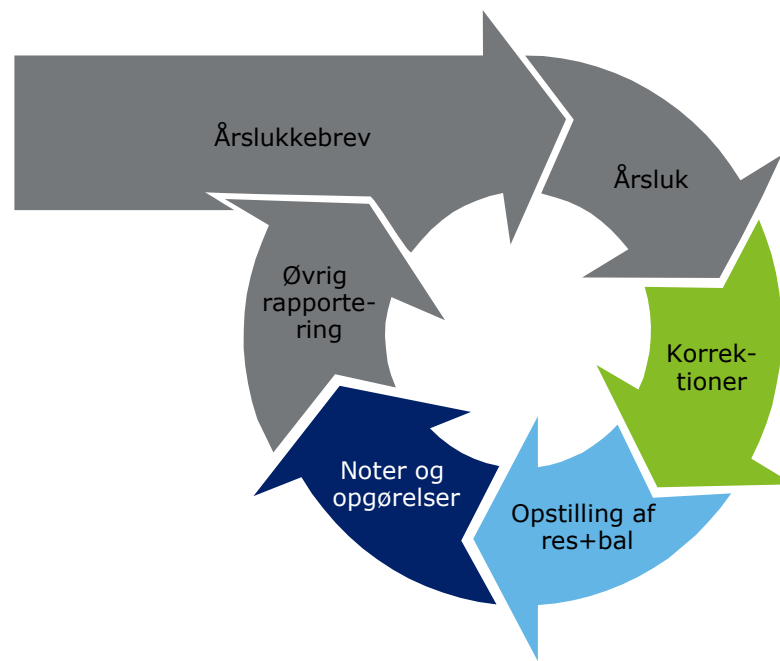
- Risiko for fejl som følge af fejl i egenudviklet regnskabsmodel i Excel
- Risiko for fejl/mangler ifm. layout-processen
- Risiko for fejl relateret til manuelle efterposteringer.

Observationer

Herudover har vi ikke konstateret forhold under vores revision af regnskabsopstillingen, og det er vores vurdering, at universitetet fortsat har hensigtsmæssige forretningsgange og interne kontroller på området. Vi anbefaler dog at udarbejdelsen af årsrapporten sker i et digitalt landskab, som eventuelt kan være forbundet med den digitale controlling.

Konklusion

Det er vores vurdering, at regnskabet er i overensstemmelse med gældende lovgivning og krav, samt at det er i overensstemmelse med den underliggende bogføring.

Øvrig rapportering

Den øvrige proces omkring årsrapporten, herunder ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsrapporten og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med ifm. vores revision.

Korrektioner

Vi har kontrolleret alle væsentlige efterposteringer (>7 mio.kr.). Revisionen af korrektioner har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har gennemgået KU's egen interne liste over identificerede fejl ifm. opstillingen af årsrapporten og har i den forbindelse ikke identificeret væsentlige fejl, ligesom KU selv opfatter disse som uvæsentlige – enkeltvis og samlet.

Opstilling af resultatopgørelse og balance

Regnskabet opstilles ved brug af egenudviklet Excel-model og kopieres over i grafisk model.

Vi har kontrolleret sammenhængen til underliggende bogføring samt til endeligt regnskab og validerede formler i Excel-arket.

Vi anbefaler fortsat, at der fokuseres på muligheder for at automatisere flere processer ifm. udarbejdelse af periode- og årsrapporter, som allerede er påbegyndt med den digitale controlling. Vi anbefaler, at udarbejdelsen af årsrapporten sker i et digitalt landskab, som eventuelt kan være forbundet med den digitale controlling.

7.2 Delregnskaber

Rapportering til ministeriet vedrørende gennemgang af KU's delregnskaber og anvendelse af fælles kontoplan

Risiko

Delregnskaber og fælles kontoplan opgøres ikke fuldstændigt og nøjagtigt.

Vurdering af interne processer

Vi har konstateret, at der generelt er passende kontroller vedr. kontering og regnskabsafleggelse på delregnskaber.

Observationer

Vi har ikke konstateret væsentlige mangler i KU's tilrettelagte kontroller og processer. Det er dog konstateret, at KU har modtaget to dispensationer fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsens (UFS) iht. fælles kontoplan og konterings- og fordelingsvejledningen for 2021. KU er i fortsat dialog om betingelserne i dispensationen og derfor har KU i årsrapporten for 2021 ikke imødegået betingelserne.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlig fejl-information i relation til konteringen på delregnskaberne.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Vi har ifm. KU's rapportering af årsrapporten til ministeriet stikprøvevis gennemgået opdelingen i KU's delregnskaber mv. Resultatet af de enkelte delregnskaber er i lighed med tidligere år forbundet med skøn, fortrinsvist vedrørende omkostningsallokeringer, herunder fx husleje, løn og eksterne omkostninger i relation til forskning og uddannelse.

Koncernøkonomi har endvidere analyseret resultatet af de enkelte delregnskaber. Vi har som led i revisionen stikprøvevis analyseret regnskabsgrundlaget.

KU har implementeret den fælles kontoplan for uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet med virkning fra 2021. Den fælles kontoplan omfatter dimensionerne art (statens kontoplan), delregnskab, sted og formål. Anvendelse af den fælles kontoplan sker i henhold til konterings- og fordelingsvejledning, inkl. tilhørende modeller og vejledninger.

Fordelingen af omkostninger på sker på hovedformål i henhold til fælles kontoplan og konterings- og fordelingsvejledningen for 2021.

KU har modtaget en betinget dispensation fra brugen af årsrapportskabelonen for 2021. Betingelserne for dispensationen er dog ikke endeligt aftalt med styrelsen. KU har herudover modtaget en delvis dispensation vedr. anvendelse af den fælles kontoplan for 2021.

Vi anbefaler, at KU lægger en plan for implementering af UFS' krav til årsrapporten, således at disse kan imødekommes fra 2022.

Vores revision har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

7.3 Immaterielle og materielle anlægsaktiver

Vi har ikke konstateret væsentlige fejl, og processerne har generelt fungeret betryggende i året

Risiko

Anlægsaktiver er fejlagtigt bogført som driftsomkostninger eller aktiveret i forkert anlægsgruppe ift. anlæggets beskaffenhed.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

Ingen væsentlige observationer.

Konklusion

Samlet konkluderer vi, at materielle og immaterielle anlægsaktiver er indregnet og præsenteret korrekt.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Ved revisionen af materielle anlægsaktiver har vi ved stikprøvevis kontrol og interview påset, at

- KU har etableret en årlig kontrol af anlægsaktivernes tilstedeværelse og værdi.
- anlægscontrollere foretager daglig kontrol og godkendelse af klassificeringen (anlægsgruppe og delregnskab) af nye anlæg (gennem DDI)
- regnskabssektionen ultimo hver måned foretager en kontrol af månedens bogføring for at sikre, at der ikke er udgiftsført fakturaer, som skulle have været bogført som anlægsanskaffelse. I Navision udtrækkes månedens posteringer større end kr. 90 t.kr.
- KU har etableret procedurer for månedlig kontrol af afstemning mellem anlægsmodul og Navision.

Vi har ifm. vores revision efterprøvet, at KU's forretningsgange og interne kontroller medvirker til at sikre tilstedeværelse og værdiansættelse af, at KU's anlægsmasse er gennemført betryggende og i overensstemmelse med den beskrevne forretningsgang. Vi har derudover kontrolleret, at forretningsgange og interne kontroller for aktiveringsgrænser er overholdt.

Det er vores opfattelse, at administrationen af anlægssområdet i lighed med tidligere år er betryggende.

7.4 Indtægter

Indtægter vedrørende uddannelsestilskud, forskningstilskud, basistilskud

Risiko

Uddannelses- og forskningsaktiviteter indregnes i forkert periode eller med forkerte beløb.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontroller og processer.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlig fejl-information i relation til uddannelsestilskud, forskningstilskud eller basistilskud.

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Ved revisionen har vi kontrolleret følgende forhold:

- De indregnede finanslovsindtægter er i overensstemmelse med finanslovsbevillingen og tillægsbevillingen
- KU har erhvervet ret til indtægterne
- 12-delsraterne er indregnet i korrekt periode
- Tillægsbevillingen er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i korrekt periode.

I forbindelse med revisionen af dette område har vi bl.a. gennemgået den af universitetet udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset, at såvel bogførte direkte finanslovsbevildede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.

Vi har ifm. revisionen foretaget gennemgang af aktivitetsindberetninger med det formål at sikre fuldstændighed og nøjagtighed i indberetningerne.

Vurderingen er sket på baggrund af KU's forretningsgange for afstemning til underliggende dokumentation, herunder finanslovsbevilling og opgørelser sendt fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) og i relation til taxametertilskud, basisforskningstilskud og andre statslige tilskud.

I relation til grundlaget for finanslovsindtægterne har vi foretaget følgende handlinger:

- Gennemgået KU's forretningsgangsbeskrivelse for opgørelse af STÅ
- Herunder kontrol af registrering og ændring af karakterer
- Testet denne kontrol.

7.5 Gager og lønninger

Vi finder, at der er et passende kontrolmiljø i relation til løn – og stikprøvevis kontrol af enkeltsager har ikke givet anledning til bemærkninger

Risiko

Fejlbehæftede lønudbetalinger som følge af fejl i stamdata samt ikke-godkendte transaktioner som følge af manglende system-understøttet godkendelsesprocedure i SLS.

Vurdering af interne processer

Vi har fundet, at processerne er tilstrækkelige i lighed med tidligere år.

Observationer

Vi har ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte kontroller og processer. Det er dog konstateret udfordringer og fejl i data i KU's HR-system, KUPA, og uberettiget udbetaling af særlig feriegodtgørelse til bestyrelsen.

Konklusion

Vi har ikke konstateret væsentlig fejlinformation i relation til gager og løn.

Dagpengerefusioner barsel og sygefravær i 2019, 2020 og 2021	Finansår		
	2019	2020	2021
Løndel			
718-Refusion, barsels-/VUE-fonden	9.611	9.858.	10.333
721-Refusion	81.481	92.901	89.071
805-Barselsfonden	24.919	28.257	29.487
Hovedtotal	116.011	131.016	128.892

Vores revisionsmæssige reaktion og væsentlige observationer

Rigsrevisionen har ansvaret for revisionen af Statens Lønssystem, SLS. Rigsrevisionens revisionsrapport om statens lønssystem bekræfter bl.a., at lønbehandlingen i SLS sikrer korrekt lønudbetaling. Vi har derfor fokuseret vores revision mod KU's grundlag for indberetninger til SLS, men har ikke efterregnet lønsedler genereret af SLS.

Som led i vores revision af KU's årsrapport udfører vi revision af omkostninger til gager og løn.

For perioden til og med august 2021 henviser vi til revisionsprotokollat af 7. december 2021. For perioden fra 1. september - 31. december 2021 har vi udført følgende handlinger:

- Gennemgået KU's procedurer vedrørende afstemning af omkostningsførte gager og løn
- Gennemgået KU's analyse af lønomkostninger med årsagsforklaringer for væsentlige afvigelser mv.
- Gennemgået KU's lønkørsel for december, herunder afstemning mellem SLS og Navision Stat.

Ved implementering af KU's HR-system (KUPA) er der opstået udfordringer med at implementere systemet, herunder datamigreringen fra tidligere system. De økonomiske risici kan opgøres til følgende:

1. Anmeldelse af og anmodning om sygedagpengerefusion, barseldagpengerefusion og andre typer refusioner
- 2 Fejlbehæftet, manglende eller for sen restferievarsling til afholdelse
3. For sen eller fejlbehæftet ferieafregning for fratrædende medarbejdere, der har været ansat på eksternt finansierede projekter.

Det er ikke muligt at skabe data for, hvor meget der kunne have været søgt refusion for i perioden. Det er således kun muligt at trække data for, hvor meget refusion der har været søgt om, og sammenligne det med tidligere år. Jf. tabellen kan det ses, at niveauet i de tre forskellige refusionstyper, er i overensstemmelse med sammenligningsårene. Dog vurderer KU, at der muligvis er risiko for tab af refusion som følge af registreringsproblemer med KUPA. Vi har ved implementeringsproblemerne vurderet de dermed forbundne økonomiske og juridisk-kritiske risici og afdækket disse i vores revision.

Det er herudover konstateret at KU's bestyrelsesmedlemmer i perioden 2013-2021 har modtaget særlig feriegodtgørelse, som ikke har været berettiget. KU har oplyst at dette er rettet fremadrettet.

KU har i lighed med tidligere besluttet ikke at indregne den sidste lønkørsel med en lønomkostning på 0,8 mio.kr. vedrørende december 2021, som først blev bogført i januar 2022. Tilsvarende blev lønkørsel på 4,2 mio.kr. i december 2020 ikke periodiseret, og den er derfor medtaget i årsrapporten for 2021. Differencen på 3.4 mio.kr. er uvæsentlig.

7.6 Generelle it-kontroller

Baseret på vores revision af generelle it-kontroller er det vores opfattelse, at KU har områder, der kan forbedres. Overordnet vurderes it-miljøet at være betryggende opsat.

Vi har vurderet KU's overordnede it-kontrolmiljø ud fra et antal områder og underliggende principper.

Vurdering af generelle it-kontroller

Vores revision for 2021 har omfattet STADS, Navision Stat, SLS, ØS LDV, RejsUd og IndFak2.

Observationer

Vi har konstateret, at processen for rettidig nedlæggelse af brugers adgang til systemer og platforme bør styrkes, samt at udvikleres adgang til produktionsdata på STADS bør begrænses.

Konklusion

KU har for en række områder tilrettelagt passende kontroller på it-områder. Vi har dog anbefalinger inden for adgangsstyring og change management.

Vores vurdering af generelle it-kontroller

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring KU's væsentlige it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

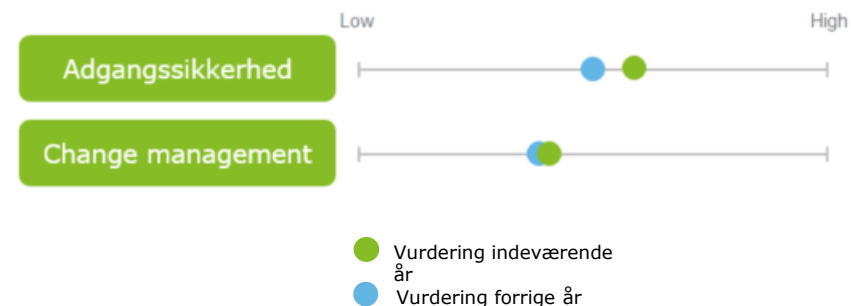
Som led i revisionen af KU har vi revideret den del af de generelle it-kontroller, som vi vurderer relevant for aflæggelse af en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav.

Formålet har været at vurdere, om ovennævnte generelle it-kontroller dels er udformet på en hensigtsmæssig måde og dels er implementeret.

På baggrund af årets it-revision er det vores vurdering, at de generelle it-kontroller, som KU varetager, overordnet er hensigtsmæssigt udformede og implementeret.

Vi har udarbejdet en detaljeret rapport med vores observationer og anbefalinger fra den foretagne gennemgang.

Vurdering af KU's generelle it-kontroller, der indgår i vores revision:

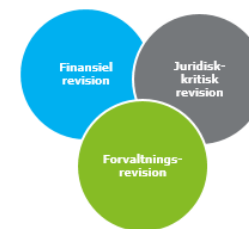
Væsentligste anbefalinger

Adgangsstyring, for så vidt angår (1) rettidig nedlæggelse af brugers adgang til systemer og platforme, når en medarbejder fratræder eller skifter funktion, bør styrkes og (2) eksterne og interne udvikleres adgang til produktionsdata på STADS bør begrænses.

Årsagen til, at der er sket en forbedring i it-sikkerhed er, at forholdet vedrørende manglende periodisk gennemgang af brugere på STADS er udbedret.

Bilag 1 - Samarbejde mellem KU, Rigsrevisionen og Deloitte

Rigsrevisionen og ministeriet har med hjemmel i rigsrevisorlovens § 9, stk. 1, indgået aftale om interne revisioner ved universiteterne (efterfølgende benævnt institutionsrevisor).

Vores arbejde som institutionsrevisorer tilrettelægges og udføres i henhold til internationale revisionsstandarder, § 9-aftalen, herunder standarder for offentlig revision. Arbejdet tilrettelægges med henblik på, at vi kan afgive en revisionspåtegning.

§ 9-aftalen har til formål at sikre, at Rigsrevisionen kan anvende institutionsrevisors revision af oplysninger med betydning for statsregnskabet. Aftalen giver endvidere Rigsrevisionen mulighed for at fastsætte krav til institutionsrevisor med hensyn til de områder, som institutionsrevisor erklærer sig om. § 9-aftalen er opdateret i september 2019.

Institutionsrevisors ansvar

Revisionen har ansvaret for at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet er uden væsentlig fejlinformation. For så vidt angår forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision, er det vores formål at opnå høj grad af sikkerhed for, at de i regnskabsåret udvalgte områder er uden væsentlige regelbrud eller manglende understøttelse af skyldige økonomiske hensyn.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision udført i henhold til internationale revisionsstandarder og standarder for offentlig revision altid vil afdække væsentlig fejlinformation, såfremt dette skulle opstå.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde et årsrapporten, der giver et retvisende billede af KU's aktiviteter i overensstemmelse med gældende love og regler, herunder regler om statens regnskabsvæsen.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde en årsrapport uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har desuden ansvaret for at forvalte KU's midler i overensstemmelse med principper for god offentlig økonomistyring og forvaltning samt, jf. universitetsloven, at sikre, at der ikke træffes dispositioner, som bringer KU's videreførelse i fare.

Rigsrevisionens ansvar

Rigsrevisionen har ansvaret for den samlede revision i henhold til rigsrevisorloven.

Rigsrevisionen har adgang til at foretage gennemgang af institutionsrevisors revisionsdokumentation med henblik på at foretage en vurdering af institutionsrevisors varetagelse af opgaveløsningen.

Løbende samarbejde

Opgaveløsningen koordineres ved løbende møder mellem KU og Deloitte i henhold til den aftalte årsplan.

Resultatet af den udførte revision rapporteres i revisionsprotokollater og management letters.

Rigsrevisionen modtager kopi af underskrevet årsrapport og protokollater til deres gennemgang og dokumentation.

Bilag 2 - Plan for forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

Rotationsplan

Revisionen af de pligtige plantemaer i henhold til SOR gennemføres efter en rotationsplan, således at de pligtige områder er dækket over aftaleperioden.

I forhold til rotationsplanen er følgende lovpligtige plantemaer udvalgt:

Forvaltningsrevision:

- Aktivitets- og ressourcestyring
- Mål- og resultatstyring
- Styring af offentlige indkøb.

Juridisk-kritisk revision:

- Gennemførelse af indkøb
- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Indtægtsdækket virksomhed.

Revisionen af de lovpligtige områder foretages i henhold til de nye SOR-standarder version 2.0, som er offentliggjort i 2021. Betydningen af de opdaterede standarder for revisionen er en præcisering af de enkelte plantemaer samt en præcisering af væsentlighedsniveau ift. juridisk-kritiske og forvaltningsmæssige emner.

Relevante plantemaer	Finansiel værdi (væsentlighed)	Risiko for forvaltningsmangel/regelbrud	Begrundelse	Tidspunkt for gennemgang					
				Tidligere år	2021	2022	2023	2024	2025
Aktivitets- og ressourcestyring	Høj	Lav	Plantemaet vurderes væsentlig, da KU skal sikre, at aktiviteter og ressourcer tilpasses de faktiske behov, herunder at det løbende tilstræbes at tilpasse omkostningerne til det aktuelle aktivitetsniveau.	2020 2019 2018	X	X	X	X	X
Mål- og resultatstyring	Høj	Lav	Plantemaet vurderes væsentlig, da KU skal sikre, at der er fastsat mål for uddannelseskvaliteten og opfølgning på de opnåede resultater på mål af høj væsentlighed.	2020 2019 2018	X	X	X	X	X
Styring af offentlige indkøb	Høj	Lav	Plantemaet vurderes væsentlig, da KU er forpligtet til at sikre, at indkøb sker i henhold til fastlagte indkøbspolitikker og strategier, og at der følges op på målsætninger for indkøbere, og at udbudsloven samt andre relevante statslige regelsæt overholdes, i det omfang de er relevante for KU.	2017 2018*	X		X		X
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter	Mellem	Høj	Plantemaet vurderes væsentlig i de år, hvor KU gennemfører væsentlige investeringsprojekter. Der vil være fokus på budgetudarbejdelsen og -opfølgningen, samt at det leverede produkt stemmer til kravspecifikation.	2019		(X)		X	
Gennemførelse af indkøb	Høj	Lav	Plantema relateret til gennemførelse af indkøb vurderes væsentlig henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2019		X		X	
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	Høj	Lav	Plantema relateret til løn- og ansættelsesmæssige dispositioner vurderes væsentlig henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2020 2019 2018	X	X	X	X	X
Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)	Lav	Mellem	Plantemaet vurderes mindre væsentligt, da omfanget er lavt set i forhold til KU's samlede aktiviteter. Temaet udvælges dog grundet krav fra styrelsen.	2020 2019 2018	X	X	X	X	X

(x): Gennemgang af de overordnede processer

(*): Opfølgning på tidligere års bemærkninger

Underskriftsside

8. Underskriftsside

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 28. marts 2022

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

København, 28. marts 2022

Erik Lyng Skovgaard Jensen
statsautoriseret revisor

Lars Hillebrand
statsautoriseret revisor

Bestyrelse

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 28. marts 2022

Merete Eldrup
formand

Mikkel Bogh

Dorte Brix

Jesper Grodal

Jan S. Hesthaven

Anders Nørrekær Mortensen

Pia Quist

Agnete Raaschou-Nielsen

Lars Rasmussen

Anne Sofie Tranberg

Birgitte Vedersø

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser indenfor revision, consulting, financial advisory, risikostyring, skat og dertil knyttede ydelser til både offentlige og private kunder i en lang række brancher. Deloitte betjener fire ud af fem virksomheder på listen over verdens største selskaber, Fortune Global 500®, gennem et globalt forbundet netværk af medlemsfirmaer i over 150 lande, der leverer kompetencer og viden i verdensklasse og service af høj kvalitet til at håndtere kundernes mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Vil du vide mere om, hvordan Deloittes omkring 312.000 medarbejdere gør en forskel, der betyder noget, så besøg os på Facebook, LinkedIn eller Twitter.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for en eller flere af Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), dets netværk af medlemsfirmaer og deres tilknyttede virksomheder. DTTL (der også omtales som "Deloitte Global") og alle dets medlemsfirmaer udgør separate og uafhængige juridiske enheder. DTTL leverer ikke ydelser til kunderne. Vi henviser til www.deloitte.com/about for nærmere oplysninger.